

Ret dalgası Schengen sınırını aştı

Türk vatandaşlarının, Avrupa ülkelerinin ardından ABD, İngiltere ve Kanada vize başvurularında da ret haberleri giderek artıyor

Schengen ile başlayan iş dünyasının vize sorunu yeni ülkelerle genişliyor. Kanada, ABD ve İngiltere'den de "ret" yanıtlarının arttığına dikkat çeken iş insanları, sorunun Türkiye'nin küresel pazarlardaki rekabet gücünü aşındıracak boyuta ulaştığını vurguluyorlar. Vize problemleri nedeniyle yurt dışı fuarlarına katılamayan, yabancı müşterileriyle ikili

görüşmelerini gerçekleştiremeyen ihracatçılar acil çözüm bekliyor. Uzmanlar, haksız rekabete yol açtığı gerekçesiyle konunun Avrupa Adalet Divanı'na taşınma hakkı bulunduğunu belirtiyorlar. TOBB, cuma günü Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu'nda vize sorunlarıyla ilgili üst düzey bir görüşme gerçekleştirecek. **AYSEL YÜCEL / 06**

BULGARİSTAN'DAN TARİFE DIŞI ENGEL

Vizede tarife dışı bir engel de taşımacılıkta yaşanıyor. Bulgaristan, yeni uygulama kapsamında Türk sürücülerinin Schengen vizesini kabul etmezken Bulgaristan vizesi alma şartı getirdi. Türkiye'nin ihracat yükü yabancı TIR'lara kaldı.

TÜRK İŞ DÜNYASI: SEÇİM BİTTİ BELİRSİZLİK KALKTI

Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin sona ermesinin ardından Türk iş dünyası temsilcileri yeniden seçilen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı tebrik etti. Özellikle demokrasi vurgusu yapılan açıklamalarda iş dünyası temsilcileri seçim nedeniyle oluşan belirsizlik döneminin de geride kaldığını altını çizildi.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak mesajında, "Demokrasinin gereği olan bir seçimi daha olgunlukla geride bıraktık. Yeni dönemde Türkiye'nin önemli gündemlerinden birisi de istikrar içinde dengeli ekonomik kalkınmanın devamı olacaktır" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Seçimlerde gösterdiği başarıyla milletimizin teveccühünü kazanan Sayın Erdoğan'ı tebrik ediyorum. Türkiye'de bir defa daha milli irade tecelli etmiş ve milletimiz ferasetiyle tercihinin yapmıştır" derken Türkiye'de seçim döneminin bittiğini, huzurlu, mutlu ve müreffeh bir Türkiye için daha çok çalışma zamanı olduğunu söyledi.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe de, "Seçimlerin tamamlanmasıyla birlikte belirsizlik ortamı sona erdi" dedi. Gültepe, yeni dönemden umutlu olduklarını, üretimi ve ihracatı

iyi bilen, küresel ticaretin dinamiklerine hâkim bir ekonomi yönetimiyle sorunların üstesinden gelinebileceğine inandıklarını bildirdi.

SORUNLARA ODAKLANMA ZAMANI

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan da, "Artık ülkemizin temel meselelerine odaklanma zamanı. Hep birlikte, ekonomimizi gelişmiş bir noktaya taşıyarak huzurlu bir refah toplumu için çalışma vakti" dedi.

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Sekib Avdagiç ise "Daha çok üretim, ihracat ve istihdam için yeni Cumhurbaşkanlığı Kabinesine büyük işler düşüyor. Seçim süreci geride kaldı. 85 milyon, birlik ve beraberlik içinde 21'inci yüzyıl yürüyüşümüze devam etmeliyiz" ifadelerini kullandı.

KAZANAN TÜRKİYE VE DEMOKRASİ

İş dünyası temsilcilerinin tebrik mesajları şöyle sıralandı:

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Seyit Ardic: "Kazanan demokrasi ve Türkiye olmuştur. Tüm enerjimizi, Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılında ülkemizi ekonomik ve sosyal alanda daha da ileriye götürecek adımları atmaya hazırız" dedi.

Ankara Ticaret Odası (ATO) Başkanı Gürsel Baran: "Reel sektör olarak biz de ekonomik, sosyal ve siyasi olarak

Türkiye markasını güçlendirmek için hükümetimizin yanında olarak birlik, beraberlik içinde çalışmaya, üretmeye, ihracat yapmaya devam edeceğiz"

İzmir Ticaret Odası (İZTO): "Yoğun katılımı gerçekleşen seçimden kentimize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyoruz."

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Orhan

Turan: "Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı tebrik ediyoruz. İş dünyası olarak Cumhuriyetimizin muasır medeniyet seviyesini aşma hedefi doğrultusunda çalışmaya devam edeceğiz."

MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı:

"Şimdi Türkiye Yüzyılında güçlü Türkiye idealiyle birlikte çalışmaya, ülkemiz için hep beraber üretmeye devam edeceğiz."

Birleşmiş Markalar Derneği Başkanı

Sinan Öncel: "Seçim süreciyle başlayan belirsizlik dönemi sona erdi. Enflasyonla mücadelede devletimize her türlü katkıyı vermeye devam edeceğiz."

Anadolu Aslanları İş Adamları

Derneği Genel Başkanı Orhan Aydın:

"Seçimlerin bu süreçte verdiği mesajlar iyi analiz edilmeli. Yarından tezi yok seçim atmosferinde vaat edilen sözleri bir bir yerine getirmek için kolları sıvanmalı."

Türkiye Müteahhithler Birliği Başkanı

Erdal Eren: "Cumhuriyetimizin 100. yılında yapılan seçim yüksek oranda katılım ile gerçekleşerek bu anlamda önemli bir demokrasi tecrübesi olarak tarihimizdeki yerini aldı."

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Nail Olpak

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan

MÜSİAD Genel Başkanı Mahmut Asmalı

HABER

İSO imalat PMI Aralık 2021'den beri en yüksek seviyede

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Mart ayına ilişkin imalat satınalma yöneticileri endeksini (PMI) açıkladı. İSO Türkiye İmalat PMI, 50,9'a yükselerek imalat sektörünün faaliyet koşullarında bir önceki aya göre ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Faaliyet koşullarındaki güçlenme, Aralık 2021'den beri en yüksek oranda gerçekleşti.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat **sanayi** performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi)** anketinin Mart 2023 dönemi

sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, şubat ayında 50,1 olan manşet PMI martta 50,9'a yükselerek imalat sektörünün faaliyet koşullarında bir önceki aya göre ılımlı bir iyileşmeye işaret etti. Faaliyet koşullarındaki güçlenme, Aralık 2021'den beri en yüksek oranda gerçekleşti.

Mart ayında üretim ve yeni siparişlerin yeniden büyümeye geçmesi sektörün genel durumundaki iyileşmede belirleyici oldu. İmalat **sanayi** üretimi son 16 ayda ilk kez artış kaydetti. Bazı anket katılımcıları şubat depresi nedeniyle aksaklıklarla karşılaşmaya devam ederken diğerleri üretime yeniden başladıklarını bildirdi. Öte yandan, etkilenen bölgelerdeki yeniden inşa çalışmaları bazı firmalarda üretimin artmasını sağladı.

HABER

Yeni siparişlerde 1,5 yıl sonra bir ilk

Yeni siparişler mart ayında güçlü bir toparlanma ile son bir buçuk yıllık dönemde ilk kez büyümeye geçti. Benzer bir gelişme, son bir yıldır ilk kez artış gösteren yeni ihracat siparişlerinde de görüldü. Üretim gereksinimindeki artışa rağmen, hem depremin hem de yeni devreye giren erken emeklilik yasaının etkisiyle, istihdam son beş ayda ilk kez düşüş kaydetti. İmalatçılar, yeni sipariş akışını yönetme ve birikmiş işler üzerinde çalışma becerisini sürdürdü. Ancak birikmiş işlerdeki düşüşün son 13 ayın en düşük oranında gerçekleşmesi, sektörde kapasite baskılarının ortaya çıkmaya başladığı yönünde sinyal verdi.

Mart'ta ham madde maliyetleri, ücretlerdeki yükseliş ve kur gelişmelerine bağlı olarak hem girdi maliyetleri hem de nihai ürün fiyatları keskin bir şekilde artmaya devam etti. Ancak her ikisinde de enflasyon oranları şubat ayına göre düşük gerçekleşti. Aynı dönemde tedarik zinciri aksamalarında da hafifleme belirtileri görüldü. Teslimat süreleri üst üste üçüncü ay artış kaydetti, ancak deprem kaynaklı gecikmelerin azalmasına bağlı olarak tedarikçi performansındaki bozulma çok daha ılımlı seyretti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

Depremin şubat ayında gözlenen belirgin etkilerinin ardından martta Türk imalat sanayi üretiminin yeniden büyümeye geçmesi memnuniyet verici bir gelişme oldu. Deprem firmalar üzerinde halen etkili olsa da yeniden inşa çalışmalarının başlaması genel olarak büyümeye geçişi destekledi. Yeni siparişlerin de toparlanmasıyla birlikte firmaların yaklaşık bir yıldır karşı karşıya olduğu görece zayıf koşulların sona erdiğini umuyoruz."

Takip edilen 10 sektörden beşi yeniden büyümeye geçti

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI mart ayı raporuna göre, anket kapsamında takip edilen 10 sektörün altısı üretimini artırırken, beş sektör de şubattaki yavaşlamanın ardından yeniden büyümeye geçti. Bu beş sektör, tekstil,

ağaç ve kağıt ürünleri, makine ve metal ürünler, elektrikli ve elektronik ürünler ile kara ve deniz taşıtları sektörleri oldu. En güçlü artışı ise son üç aydır ilk kez büyüme kaydeden tekstil sektöründe yaşandı. Öte yandan, üretimin yavaşlamaya devam ettiği sektörlerde dahi düşüşler bir önceki anket dönemine göre hız kesti. En belirgin azalma gıda ürünleri sektöründe gerçekleşti.

Mart ayında 10 sektörden sadece dördünde yeni siparişlerin artması, talepteki gelişmelerin üretimdeki kadar pozitif olmadığına işaret etti. Yeni siparişlerde en hızlı iyileşme kara ve deniz taşıtları sektöründe gerçekleşti. Ağustos 2021'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşen bu yükseliş aynı zamanda üretim, istihdam, satın alma faaliyetleri ve stoklarda da artışa yol açtı.

Yeni siparişlerdeki en keskin yavaşlama ise son dört ayda ilk kez düşüş yaşanan kimyasal, plastik ve kauçuk ürünler sektöründe kaydedildi.

Kara ve deniz taşıtları sektöründe talepteki iyileşmenin sağladığı fiyatlama gücünün etkisiyle nihai ürünlerde son yedi ayın en sert fiyat artışı gerçekleşti. Kara ve deniz taşıtları dışında nihai ürün fiyatları enflasyonunun hızlandığı tek sektör giyim ve deri ürünleri oldu.

Mart'ta sektörlerin çoğunluğunda girdi maliyetleri enflasyonu yavaşladı. Girdi fiyatlarındaki en belirgin artış makine ve metal ürünlerinde yaşanırken en ılımlı artış ise kimyasal, plastik ve kauçuk sektöründe kaydedildi. Tedarik zincirlerinin iyileşme işaretleri gösterdiği geçen ay ana metal ve tekstil sektörlerinin teslimat süreleri kısılırken diğer birçok sektörde de gecikmeler şubata göre daha hafif seyretti.